

Balsių mokyklos finansai: PPP atvejo analizė studentams

R.K.

2011 rugsėjis

Problemos ištakos: du šaltiniai

- <http://www.delfi.lt/news/daily/education/kontrolierius-vilnieciai-uz-balsiu-mokykla-permokes-82-mln-litu.d?id=34663617>
- <http://www.diena.lt/naujienos/miestas/balsiu-mokykla-svajone-issipilde-dabar-reikes-moketi-373850>

Trumpai apie finansus iš viešųjų šaltinių

- Mokykla kainavo **40 mln. LTL**.
- 25 metus kasmet Vilniaus savivaldybė mokės privačiam investuotojui po **8,09 mln. LTL**.
- Vidutinės Vilniaus mokyklos metinis išlaikymas (priežiūra, remontas, šildymas, elektra...) kainuoja **1,2 mln. LTL** per metus (bet kurio finansavimo būdo atveju).
- Tikėtina, kad Balsių atveju suma bus **mažesnė**, nes tai nauja ir moderni mokykla.
- Išlaidos šildymui ir elektrai bus savivaldybės **indeksuojamos**.

Alternatyvos

- Viešoji privati partnerystė (PPP)
- Pasiskolinti iš banko ir sumokėti 40 mln. LTL už mokyklą iš karto
- Statyti iš ES pinigų, o savivaldybės būtų tik kofinansavimas (tarkime, kad 15%, t.y. 6 mln. LTL)

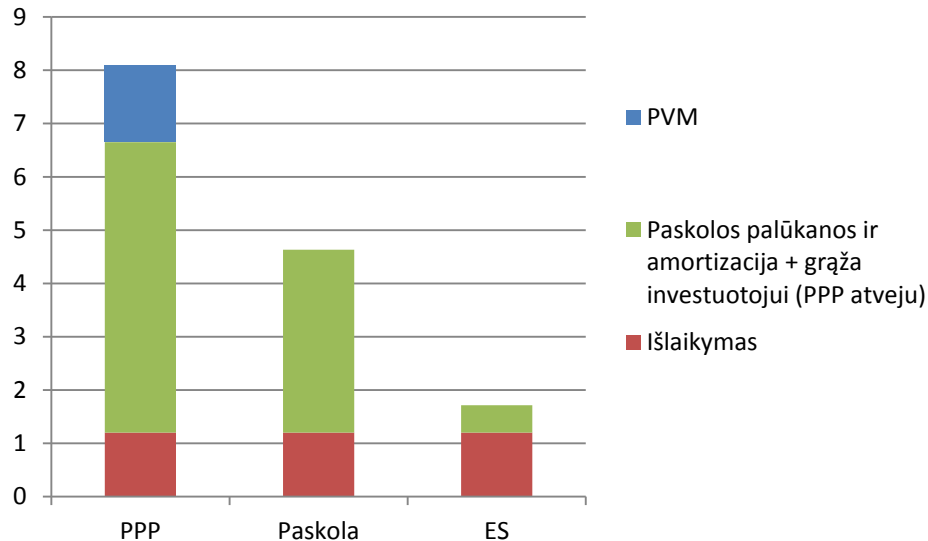
Alternatyvos: kuri geriausia?

- **PPP atvejis savivaldybei nėra geras** vien jau dėl to, kad **reikia mokėti PVM**, nes iš privataus investuotojo perkama „kompleksinė paslauga“ (nesvarbu, kad didžioji dalis jos sudarys investuotojo mokamos palūkanos ir paskolos grąžinimas, kas su PVM neturi nieko bendra)

	PPP	Paskola	ES
PVM	+		
Išlaidymas	+	+	+
Paskolos palūkanos ir amortizacija	+	+	+

Alternatyvos: ar 8,09 mln. LTL per metus yra protinga suma?

- **Ne**, nes pasiskolinti iš banko ar statyti iš ES lėšų yra gerokai pigiau (žr. pav.).

- Bet, ką parodė savivaldybės dangoraižio pardavimo epopėja, **dabartiniams politikams nesvarbu, ką mokės po jų atėję politikai** (plačiau žr. www.ekonomika.org, 2009.11.09: [apie dangoraižių pardavimus ir kitus viešosios ir privačios partnerystės projektus šioje stebuklų šalyje.](#))

Prielaidos: 40 mln. LTL paskola

- Jei savivaldybė būtų **25 metams** paėmusi **40 mln. LTL kreditą** iš banko už, tarkime, gana aukštas **7% palūkanas**, jos metiniai palūkanų mokėjimai + paskolos amortizacija būtų **3,43 mln. LTL**
- [Excel funkcija: =PMT(0,07;25;40)]

Prielaidos: paskola ES lėšų kofinansavimui

- Jei savivaldybė būtų **25 metams** paėmusi **6 mln. LTL kreditą** iš banko ES lėšų **kofinansavimui** (tarkime, kad kofinansuojama 15% ES lėšų) už 7% palūkanas, jos metiniai palūkanų mokėjimai + paskolos amortizacija būtų **0,51 mln. LTL**
- [Excel funkcija: =PMT(0,07;25;6)]

Galimi „atkirčiai“ ir atsakymai į juos

- **1. Privatus kapitalas yra brangus:** taip, bet tai yra argumentas naudoti viešąsias (valstybės biudžeto ar ES) lėšas
- **2. Iš ES lėšų statyti mokyklų nebuvo numatyta:** tai tik parodo koks yra ES lėšų panaudojimo planavimo efektyvumas – juk „slėnius“ ir kitus abejotinus projektus iš ES lėšų tai darome, o tokiam prasmingam projektui ES pinigų nenumatoma... Bet kuriuo atveju, tokią klaidą galima ištaisyti per naująją ES finansinę perspektyvą.
- **3. Valstybė (savivaldybė) negali tiek pasiskolinti:** bet privačiam investuotojui didžiules sumas mokėti kažkodėl gali...
- **4. Skolintis buvo brangu dėl krizės:** žr. 3 punktą, be to, reikia skolintis tada, kai palanku (kada statyti yra kaštų ir naudos analizės alternatyva)